

MEEDE 3

1. Strateegia meetme nimetus

Meede 3 – Kogukondade võimekuse suurendamine

2. Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus

Kogukondade tugevusest sõltub piirkonna kestlikkus, tulevikuvaatavalt saab olema **kogukondadel järjest suurem roll kohaliku elu edendamisel**. Aktiivsed ja ühtehoidvad kogukonnad on atraktiivsed ka uutele tulijatele, kuna nendega käib kaasas „oma nägu ja lugu“. Kuigi IHKK piirkonnas on mitmeid näiteid tegusatest kogukondadest on kogukondade võimekuse tõstmine jätkuvalt oluline prioriteet, sh nii pärandi hoidmisel ja edasikandmisel, indentiteedi tugevdamisel kui ka mitmekülgsel ja omanäoliste sündmuste algatamisel ja käivitamisel. Eraldi tähelepanu vajab omaalgatuse toetamine ning kohalike liidrite võimestamine, sh noorte kaasamine kogukondlike tegevuste kavandamisse ja elluviimisesse. Laiemaks suunaks on ka **arukate kogukondade (külad) toetamine**, s.t. süsteemse arendustegevuse toetamine (strateegia koostamine ja selle elluviimine) nende kogukondade puhul, kellel on juba varasem ühiste arendustegevuste kogemus.

3. Strateegia meetme eesmärk

IHKK piirkonna kogukondade omaalgatus ja võimekus on suurenenud, piirkonnas on rohkem kogukondlike algatusi ning kogukondlik identiteet on tugevnenud.

4. Toetatavad tegevused

Toetatavad tegevused:

Ühisprojektide ja väiksemamahuliste **investeeringute** toetamine, sh:

- **Kohaliku pärandikultuuri ja traditsioonide hoidmine ja arendamine** (vahendid, nt rahvariided, sündmused jms)
- **Kogukondade koostöö ja omaalgatuse toetamine, aktiveerimine, üritused-sündmused**
- **Kohalik liidrite, eestvedamise toetamine, võimestamine, vastutuse võtmise toetamine** jms
- **Kohaliku ja piirkondliku identiteedi tugevdamine** (meened, identiteedikandjad jms)
- **Valdade ühistegevused** (spordivõistlused vms)

Toetust antakse ka **investeeringutegevusega kaasnevateks tegevusteks**, milleks on koolitus, ehitusseadustiku alusel omanikujärelevalve teostamine, muinsuskaitsealuse alusel muinsuskaitsealuse järelevalve teostamine ja turundustegevus, sealhulgas turu-uuring.

Ühistegevuse elluviimiseks antakse projektitoetust, kui selle viivad kuni kaheaastase **tegevuskava alusel ellu partnerid**, kelleks on vähemalt kaks juriidilist isikut või füüsilisest isikust ettevõtjat ja kellest vähemalt üks ei ole teine kohalik tegevusrühm.

Mittetoetatavad tegevused, piirangud:

- Ettevalmistav töö (ehitise ehitamisega kaasnev keskkonnamõju hindamisega seotud tegevus ning energiaauditi, teostatavusuuringu, projekteerimistöö ning projekteerimiseks vajaliku ehitusgeoloogilise ja -geodeetilise uurimistöö tellimine)
 - Esinemisriietust võib uuendada üks kord perioodi jooksul, spordiriietuse soetamist ei toetata
 - Ainult energiatõhususe suurendamine (sh soojustamine, päiksepaneelide paigaldamine jms), kui ei teki lisandväärtust (uut/parendatud toodet-teenust)
 - Vabatahtliku töö arvestamine omafinantseeringuna
 - Ehitusmaterjali ostmise kulu ilma ehitustegevuseta
 - Uue põlvkonna elektroonilise side juurdepääsuvõrguga seotud kulu
- jt LEADERi kohaliku arengu strateegia 2023–2027 rakendamise määruse § 25
<https://www.riigiteataja.ee/akt/124112023003?leiaKehtiv> tulenevad välistused.

Meetme sihtgrupp (kes saab meetmest toetust taotlelda):

Kolmanda sektori organisatsioonid (MTÜ, SA)

Väljastatud on KOVi osalusega SAd ja korteriühistud

5. Kohaliku tegevusgrupi nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale (sh. dokumendid , mida peab projektitoetuse taotleja esitama taotluse esitamisel)

Projektitoetuse taotleja peab taotluse tegevusgrupile esitamise hetkel täitma kõiki LEADERi kohaliku arengu strateegia 2023–2027 rakendamise määruse esitatud tingimusi.

- Investeering peab olema tehtud IHKK piirkonnas
- Taotleja peab olema tegutsenud vähemalt 6 kuud
- Ühes taotlusvoorus saab taotleja esitada ühe projekti
- Taotlejal ei tohi olla taotluse esitamise hetkel lõpetamata LEADER-projekte
- Projektitoetuse taotleja riikliku maksu võlg koos intressiga ei ületa 100 eurot või tema riikliku maksu võla tasumine on ajatatud ja maksuvõla tasumise ajatamise korral on maksuvõlg, mille tasumise tähtaeg on möödunud, tasutud ettenähtud summas;
- Taotleja ei ole saanud ega taotle projektitaotluses sisalduva sama kulu kohta toetust riigieelarvelistest, Euroopa Liidu või välisabi vahenditest või muud tagastamatut riigiabi

Kohustuslikud dokumendid:

- Ühisprojekti puhul esitab taotleja koos taotlusdokumentidega kõigi projekti partnerite poolt allkirjastatud **ühiste kavatsuste kokkuleppe** (PRIA vorm)
- Ehitustegevust sisaldava projekti puhul peab taotleja koos taotlusdokumentidega esitama **ehitusloa** (juhul kui ehitusluba on nõutav Ehitusseadustiku kohaselt);
- **Juhul kui taotletakse toetust ehitustegevuseks, mis seaduse või Leader määruse kohaselt ei nõua ehitusteatist, ehitusluba ega ehitusprojekti esitamist**, esitab taotleja koos taotlusdokumentidega **joonised ja info** planeeritava ehitustegevuse (remont, rekonstrueerimine vms) koha, mahu jms kohta. Info peab olema esitatud sellisel kujul, et hindajal on võimalik detailselt aru saada planeeritava tegevuse olemusest ja mahust, vajaliku ehitusmaterjali mahust (hindamaks hinnapakumuse / hinnakalkulatsiooni realistlikkust);

- Taotleja peab läbima **nõustamise kohaliku tegevusgrupi poolt kinnitatud nõustaja juures**, kes annab nõustamise läbimise kohta vastava kinnituskirja. Kinnituskiri peab olema lisatud projektitoetuse taotlusele;
- Taotleja peab koos taotlusdokumentidega esitama taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud **majandusaasta kinnitatud aruande ära kirja** **(majandusaasta aruanne = väljatrükk Äriregistri süsteemist)**;
- Sihtasutuse **asutajate ja nõukogu liikmete nimekiri** juhul, kui taotleja on sihtasutus;
- Mitte varasema kui taotluse esitamisele vahetult eelnenud kuu esimese kuupäeva seisuga **mittetulundusühingu liikmete nimekiri**, välja arvatud usulised ühendused, juhul, kui taotleja on mittetulundusühing;
- eraõigusliku juriidilise isiku puhul tema **juhtimis- ja järelevalveorganitesse kuuluvate isikute nimekiri**, **kui see ei ole** äriregistrist või mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrist **kättesaadav**;
- Taotleja peab läbi viima **ostumenetluse ja esitama hinnapakumised** vasvalt LEADER kohaliku arengu strateegia 2023–2027 rakendamise määruse § 26.
- Projektitoetuse saajal on kohustus peale projekti lõppu täita ja esitada tegevusgrupi poolt ettenähtud vormil **seirearuanne** ning võimaldada järelseire tegemist kuni 5.a. peale projekti lõppu.

6. Toetuse maksimaalne suurus ja määr

Toetuse määr **15-80% toetatava tegevuse abikõlblikust kogumaksumusest**;
Investeeringitegevusega **kaasnevaks tegevuseks saab toetust kuni 15%** investeeringitegevuse abikõlblikust maksumusest.

Väikelaeva, maastiku- ja mootorsõiduki, välja arvatud liikurmasina soetamiseks, **kuni 30 %** toetatava tegevuse abikõlbliku kulu maksumusest.

Projektitoetuse miinimumsumma on **3 000** eurot;
Projektitoetuse maksimumsumma on **10 000** eurot.

7. Strateegia meetme indikaatorid ja sihttasemed

Tulemusnäitajad:

- Projektidest kasu saanud elanikkond ja nende osakaal piirkonna elanikest
Sihttase: 1000 (5% piirkonna elanikest)
- Projekti tegevustesse kaasatud piirkonna elanike arv
Sihttase: 300

Väljundnäitajad:

- Toetatud kogukondlike algatuste arv (projektide arv)
Sihttase: 10

8. Projektitoetuse taotluste hindamiskriteeriumid

1. Universaalsed hindamiskriteeriumid (osakaal 70%, kõigil meetmetel ühesugused)

- 1.1. Projekti selgus: 15%
- 1.2. Projekti eelarve kvaliteet: 15%
- 1.3. Projekti ettevalmistatustase, teostatavus (tehniline ettevalmistatus): 10%
- 1.4. Projekti taotleja ja meeskonna suutlikkus: 10%
- 1.5. Projekti tulemuste jätkusuutlikkus, kestlikkus: 5%
- 1.6. Projekti uuenduslikkus: 10%
- 1.7. Projekti koostöisus: 5%

2. Meetmespetsiifilised hindamiskriteeriumid (osakaal 30%, lähtuvad meetme eesmärgist ja tulemusnäitajatest)

- 2.1. Projekti mõju kogukondade omaalgatuse ja võimekuse suurendamisele: 15%
- 2.2. Projekti mõju ulatus, kasusaajate arv: 10%
- 2.3. Projekti mõju kohaliku identiteedi hoidmisele ja edasiarendamisele: 5%

Hindamisel rakendatakse 4 punkti skaalat ja 60% lävendit.

Kõigi hindamiskriteeriumite puhul on lävendiks kokku 60%, meetmespetsiifiliste kriteeriumite lävend on samuti 60%.

Hindepunktide selgitused:

1. Universaalsed hindamiskriteeriumid

1.1. Projekti selgus: 15%

1	Taotluse osad ei ole üksteisega loogiliselt seotud, projektist ei selgu, mida, miks ja kuidas soovitakse teha ning mis on oodatav tulemus.
2	Taotluse osad on üksteisega vähesel määral seotud, tekst on üldjoontes mõistetav, kuid projekti sisemises loogikas on puudujääke. Probleem/väljakutse on kirjeldatud üldiselt, valitud tegevused ei ole selged või piisavad eesmärgini jõudmiseks.
3	Taotluse osad on üksteisega üldiselt seotud, tekst on enamjaolt loogiline, esineb väiksemaid puudujääke. Probleemi/väljakutse kirjeldus on selge, eesmärk paigas, kuid valitud tegevused ei ole selged või piisavad eesmärgini jõudmiseks.
4	Taotleja on selgelt kirjeldanud probleemi ja püstitatud eesmärgi milleni tahetakse jõuda. Valitud tegevused on optimaalsed ja piisavad probleemi lahendamiseks/väljakutse saavutamiseks. Projekti eesmärgid, tegevused ja tulemused on omavahel selgelt ja loogiliselt seotud.

1.2. Projekti eelarve kvaliteet: 15%

1	Projekti eelarve kujunemine on ebaselge, kulude põhjendus on puudulik. Eelarve on vigane. Eelarve ei ole detailne. Projekti tulemusel tekkivad kulud on kirjeldmata. Omafinantseeringu ja käibevahendite allikad on puudu, segased või ebarealistlikud.
2	Projekti eelarve kujunemine ju kulude põhjendus on üldjoontes arusaadav, kuid selle kvaliteedi ja põhjendatuse osas on teatud puudujääke. Projekti tulemusel tekkivad kulud on kirjeldatud väga üldiselt. Omafinantseeringu ja käibevahendite allikad on kirjeldatud üldsõnaliselt ja vajavad täpsustamist või tekitavad lisaküsimusi.

3	<p>Eelarve on detailne. Taotlusdokumentides on selgelt aru saada kuidas toimub projekti elluviimine ja mis projekti tulemusel muutub.</p> <p>Projekti käigus tekkivad kulud ja projekti tulemusel tekkivad tulud on selgelt välja toodud ja põhjendatud. Omafinantseerimise ja käibevahendite allikad on välja toodud.</p>
4	<p>Eelarve on detailne. Taotlusdokumentides on selgelt aru saada kuidas toimub projekti elluviimine ja mis projekti tulemusel muutub.</p> <p>Projekti käigus tekkivad kulud ja projekti tulemusel tekkivad tulud on selgelt välja toodud ja põhjendatud.</p> <p>Omafinantseerimise ja käibevahendite allikad on selgelt välja toodud, vajadusel on lisatud seda kinnitavad dokumendid, laenu puhul on lisatud laenuandja kinnitus.</p>
1.3. Projekti ettevalmistatustase, teostatavus (tehniline ettevalmistatus): 10%	
1	<p>Projekti teostamine kirjeldatud moel pole realistlik, ettevalmistus on tehniliselt puudulik.</p> <p>Riskianalüüs puudu, riskid maandamata.</p> <p>Ajakava esitatud väga üldiselt.</p> <p>Esinevad läbivad keelelised ja vormilised vead.</p>
2	<p>Projekt on eelduslikult teostatav, kuid selle tehnilises ettevalmistuses on puudujääke, mis võivad mõjutada projekti elluviimist kavandatud moel.</p> <p>Riskid ja nende maandamine on osaliselt kirjeldatud.</p> <p>Ajakava ei ole põhjendatud.</p> <p>Taotlus on keeleliselt ja vormiliselt nõrgal tasemel.</p>
3	<p>Projekt on üldjoontes kavandatult teostatav, projekti tehniline ettevalmistatus võimaldab selle tõenäoliselt ellu viia. Riskid on kirjeldatud kuid maandamisviisid ei ole kirjeldatud või põhjendatud. Ajakava põhjendatud kuid vajab täpsustamist või tekitab küsimusi. Tekst on enamjaolt loogiline, esineb väiksemaid keelelisi või vormilisi puudujääke.</p>
4	<p>Projekti on plaanipäraselt võimalik koheselt ja tõrgedeta ellu viia, tehniline ettevalmistus on kahtlusteta tagatud. Projekti riskid on läbi mõeldud, kirjeldatud ja maandatud.</p> <p>Projekti ajakava on läbi mõeldud ja põhjendatud.</p> <p>Taotlus on koostatud keeleliselt ja vormiliselt korrektselt.</p>
1.4. Projekti taotleja ja meeskonna suutlikkus: 10%	
1	<p>Taotleja enda ja projektis osaleva meeskonna kogemused ja oskused on kirjeldamata.</p> <p>Taotleja ja/või tema meeskonnaliikmete võimekus projekti ellu viia on puudulik – varasemad kogemused, teadmised ja oskused puuduvad.</p> <p>*Taotlejal on varem korduvalt esinenud probleeme kohustuste täitmisega (Leader projekti elluviimisega, maksekäitumine, aruannete esitamine jne)</p>
2	<p>Taotlejal ja/või tema meeskonnaliikmetel on tagasihoidlik võimekus projekti ellu viimiseks.</p> <p>Varasem kogemus ei anna üheselt kindlust, et kavandav tegevus suudetakse tõrgedeta ellu viia ja tulemused saavutada.</p> <p>*Taotlejal on varem ühekordselt esinenud probleeme kohustuste täitmisega (Leader projekti elluviimisega, maksekäitumine, aruannete esitamine jne)</p>

3	<p>Projekti meeskond on kirjeldatud.</p> <p>Taotlejal ja/või tema meeskonnaliikmetel on üldiselt võimekus projekti ellu viimiseks olemas.</p> <p>*Taotlejal ei ole varem esinenud probleeme kohustuste täitmisega (Leader projekti elluviimisega, maksekäitumine, aruannete esitamine jne) või taotleja põhjendab ja selgitab mida on varasemast õppinud.</p>
4	<p>Projekti meeskond on kirjeldatud.</p> <p>Projekti teostaval meeskonnal, (projektijuhil ja/või meeskonna liikmetel) on piisavalt teadmisi, oskusi ja kogemusi projekti tulemuslikuks elluviimiseks.</p> <p>*Taotlejal ei ole varem esinenud probleeme kohustuste täitmisega (Leader projekti elluviimisega, maksekäitumine, aruannete esitamine jne).</p>
1.5 Projekti tulemuste jätkusuutlikkus, kestlikkus:5%	
1	<p>Projekti tegevused lõppevad projekti lõpuga, investeringuobjekti edasine ekspluateerimine/tegevuste jätkamine ei ole läbi mõeldud.</p> <p>Projekti tulemuse säilitamiseks tehtavaid tegevusi ja nende katteallikaid ei ole kirjeldatud.</p>
2	<p>Projekti tulemused on vähesel määral kestlikud.</p> <p>Tulemuste säilitamiseks tehtavad tegevused on kirjeldatud üldsõnaliselt, katteallikaid ei ole välja toodud.</p>
3	<p>Projekti tulemused on enamjaolt kestlikud.</p> <p>Tulemuste säilitamiseks tehtavad tegevused ja kulutused on läbi mõeldud ja kirjeldatud, samuti kulude katteallikad.</p>
4	<p>Projekti tulemused on selgelt kestlikud. Taotleja suudab kavandatud tegevusi jätkata või investeringuobjekte toimivana hoida piisava aja (kasutusea) kestel peale projekti lõppemist ning neid ka edasi arendada.</p> <p>Hilisem hooldus (investeeringu säilitamiseks tehtavad kulutused) on läbi mõeldud ja selgelt kirjeldatud, samuti kulude katteallikad. Kirjeldatud on järgmised tegevused peale käesoleva projekti lõppu.</p>
1.6. Projekti uuenduslikkus: 10%	
1	<p>Projekt ei ole innovaatiline ega suunatud keskkonnasäästliku tehnoloogia ja/või kliimasõbralike (sh bio- ja ringmajandust propageerivate) lahenduste välja töötamisele ja rakendamisele.</p> <p>Projekt ei too kaasa uuendusi või originaalseid ideid.</p> <p>Puudub selge eristumine olemasolevatest lahendustest või tavapärastest praktikatest.</p> <p>Projekt võib olla kopeeritud või korduv ega paku midagi uut või väärtuslikku.</p>
2	<p>Projekt sisaldab mõningaid uuenduslikke elemente, kuid need ei ole eriti originaalsed või murrangulised.</p> <p>Uuendused võivad olla pigem täiustused olemasolevatele ideedele või lahendustele kui täiesti uued kontseptsioonid.</p> <p>Projekt võib olla mõnevõrra loov, kuid ei ole piisavalt murranguline või julge.</p> <p>Projekt on innovaatiline taotleja jaoks ja see on kirjeldatud ning põhjendatud.</p>

3	<p>Projekt sisaldab olulisi uuendusi ja toob kaasa originaalseid ideid või lähenemisviise. Uuendused on märgatavad ja võivad mõjutada valdkonna või kogukonna tavapäraseid praktikaid. Projekt võib kaasata uusi tehnoloogiaid, meetodeid või lahendusi, mis toovad kaasa olulise muutuse.</p> <p>Projekt on innovaatiline tegevuspiirkonnas ja see on kirjeldatud ning põhjendatud.</p>
4	<p>Projekt on äärmiselt uuenduslik, tuues kaasa olulisi muutusi valdkonnas või kogukonnas. Uuendused võivad olla julged ja viia muutusteni tavapärastes lähenemisviisides või arusaamades. Projekt võib olla eesrindlik uute ideede, tehnoloogiate või mõtteviiside kasutamisel ning seeläbi innustada teisi innovaatilisusele.</p> <p>Projekt on innovaatiline, suunatud keskkonnasäästliku tehnoloogia ja/või kliimasõbralike (sh bio- ja ringmajandust propageerivate) lahenduste välja töötamisele ja rakendamisele. Innovaatilisus on selgelt välja toodud. Tegevus ja/või tehnoloogia on innovaatilised ka väljaspool tegevuspiirkonda.</p>
<p>1.7. Projekti koostöösus:5%</p>	
1	<p><u>Investeeringuprojekt</u>: Projekti raames ega projekti tulemusel ei ole ega teki otsest koostööd. Tegemist on üksikinvesteeringuga.</p> <p>Taotleja viib projekti ellu ilma partneriteta, nii projekti ettevalmistusprotsessis, elluviimisel kui ka pärast projekti lõppu vastutab tegevuste eest vaid taotleja ise.</p> <p><u>Ühisprojekt</u>: partner on kohustuslik, kuid partneri roll on kirjeldatud väga üldsõnaliselt, konkreetset tegevust ja vastutust ei ole välja toodud.</p>
2	<p><u>Investeeringuprojekt</u>: Projekt loob võimalised koostööks, kuid konkreetseid partnereid välja toodud ei ole.</p> <p>Koostöövõimalused on konkreetselt kirjeldatud.</p> <p><u>Ühisprojekt</u>il on konkreetne partner, kelle tegevused on välja toodud kuid vastutusalasid ei ole kirjeldatud. Projekt võimaldab mõningast koostööd teiste osapooltega, kuid see on piiratud või episoodiline. Ühised tegevused või partnerlused võivad olla ajutised või ebastabiilsed.</p>
3	<p><u>Investeeringuprojekt</u>: projekti tulemusel tekivad koostöö on kirjeldatud kuid see on üldsõnaline. Koostöökokkulepet lisatud ei ole.</p> <p><u>Ühisprojekt</u>il on konkreetne partner, kelle sisulised tegevused ja vastutusala on kirjeldatud. Koostööpartnerid on kaasatud projekti planeerimisse ja elluviimisse ning nende panus on märgatav.</p> <p>Projekti tegevused toetavad vastastikku kasulikke suhteid ja ressursivahetust.</p>

4	<p><u>Investeeringuprojekt</u>: projektis elluviimisel osaleb vähemalt üks koostööpartner, kelle roll projekti ettevalmistuses, elluviimises ja pärast projekti lõppu on selgelt kirjeldatud. Koostöö (sh iga partneri rahaline panus) on sisuliselt kirjeldatud.</p> <p>Juhul kui peale projekti lõppu tekib koostöö, on see selgelt kirjeldatud ja seotud konkreetse projekti tulemusega (st kirjeldatud on miks koostöö ei saanud enne toimida).</p> <p>Projekti tulemused on kasulikud piirkonnale laiapõhjaliselt ja see on konkreetset kirjeldatud.</p> <p>Lisatud on koostöökokkulepe vm koostööd tõendav dokument.</p> <p><u>Ühisprojektil</u> on rohkem kui üks partner, kelle sisulised tegevused, vastutusala ja rahaline panus on kirjeldatud.</p> <p>Koostööpartnerid on võrdsed osalised projekti juhtimises ja otsustusprotsessides.</p> <p>Projekt edendab pikaajalist koostööd ja jätkusuutlikke suhteid, mis lähevad kaugemale konkreetsest projektist.</p>
2. Meetmespetsiifilised hindamiskriteeriumid (30%)	
2.1. Projekti mõju kogukondade omaalgatuse ja võimekuse suurendamisele: 15%	
1	<p>Projekti mõju kogukondade omaalgatuse ja võimekuse tõstmisesse puudub.</p> <p>Projekt ei suuda tõhusalt suurendada kogukonna omaalgatust ega tugevdada nende võimekust.</p> <p>Kogukond ei ole kaasatud projekti planeerimisse ega elluviimisse.</p> <p>Projekt võib olla pigem väline ja võib kogukonna osaluseta jääda.</p>
2	<p>Projekt mõjutab kogukondade omaalgatust ja/või võimekust vähesel määral.</p> <p>Projekt suudab osaliselt suurendada kogukonna omaalgatust, kuid mitte täielikult.</p> <p>Kogukond võib olla osaliselt kaasatud projekti tegevustesse, kuid osalus võib olla piiratud või episoodiline.</p> <p>Projekt võib pakkuda teatud ressursse või toetust kogukonnale, kuid see ei pruugi piisavalt tugevdada nende võimekust iseseisvalt tegutseda.</p>
3	<p>Projekti mõjutab üldjoontes positiivselt kogukondade omaalgatust ja/või võimekust. Projekt suudab oluliselt suurendada kogukonna omaalgatust ja võimekust.</p> <p>Kogukond on tõhusalt kaasatud projekti kavandamisse, elluviimisse ja järeltegevustesse.</p> <p>Projekt pakub kogukonnale vajalikke ressursse, teadmisi ja oskusi, et nad saaksid iseseisvalt lahendada oma probleeme ja arenguvajadusi.</p>
4	<p>Projektil tulemusena paraneb otseselt kogukondade omaalgatus ja/või võimekus.</p> <p>Projekt on oluliselt suurendanud kogukonna omaalgatust ja võimekust ning toetanud nende iseseisvat tegutsemist.</p> <p>Kogukond on aktiivne ja valmis algatama ja juhtima omaenda projekte ning lahendama oma probleeme.</p> <p>Projekt on loonud jätkusuutlikud struktuurid ja ressursid, mis võimaldavad kogukonnal jätkata omaalgatuslikku tegevust pärast projekti lõppemist.</p>
2.2. Projekti mõju ulatus, kasusaajate arv: 10%	
1	<p>Projektil on üksikud kasusaajad või on kasusaajate arv ebaselge, mõju ulatus on väga piiratud.</p>
2	<p>Kasusaajate arv on välja toodud kuid põhjendamata.</p> <p>Projektist saab kasu kohalik kogukond, laiem (valla või IHKK piirkonnaülene) mõju puudub.</p>

3	Kasusaajate arv on konkreetselt välja toodud (numbrilised näitajad) ja põhjendatud. Projekti mõju on laiem kui kohalik kogukond, kasusaajaid on rohkem kui vaid konkreetses asumis või kogukonnas. Projekt mõju on vallaülene.
4	Kasusaajate arv on konkreetselt välja toodud (numbrilised näitajad) ja põhjendatud. Projektil mõju on selgelt laiem kui IHKK tegevuspiirkond.
2.3. Projekti mõju kohaliku identiteedi hoidmisele ja edasiarendamisele: 5%	
1	Projekti mõju kohaliku identiteedi hoidmisele ja arendamisele puudub. Projekt ei ole suutnud tõhusalt mõjutada kohalikku identiteeti ega seda hoida ega edasi arendada. Puudub selge seos projekti tegevuste ja kohaliku identiteedi vahel. Kohalik kogukond võib olla projekti suhtes ükskõikne või sellest võõrandunud.
2	Projekt mõjutab kohalikku identiteedi hoidmist ja arendamist vähesel määral. Projektil on osaline mõju kohalikule identiteedile, kuid mitte täielikult või sügavuti. Mõned projekti tegevused võivad olla seotud kohaliku kultuuri või traditsioonidega, kuid see mõju võib olla piiratud või pinnapealne. Kohalik kogukond võib märgata projekti mõju, kuid see ei pruugi olla püsiv või sügavuti minev.
3	Projekt mõjutab üldjoontes positiivselt kohaliku identiteedi hoidmist ja arendamist. Projekt on oluliselt mõjutanud ja toetanud kohaliku identiteedi hoidmist ja edasiarendamist. Projekti tegevused on selgelt seotud kohalike kultuuri, traditsioonide või ajaloo väärtustamisega. Kohalik kogukond tunneb end projekti tegevustesse kaasatuna ja näeb nende mõju kohalikule identiteedile.
4	Projektile tulemusena selgelt tugevdatakse kohalikku/piirkondlikku identiteeti. Projekt on oluliselt tugevdanud ja edasi arendanud kohalikku identiteeti, aidates kaasa kohalike kultuuriliste ja ajalooliste väärtuste säilimisele ning uuendamisele. Projekti tegevused on sügavuti minevad ja terviklikud, hõlmates mitmeid aspekte kohalikust identiteedist. Kohalik kogukond on projekti tulemusi aktsepteerinud ja võtab neid omaks, edendades nende jätkusuutlikkust ja laiemat mõju kohalikule identiteedile.